

HARTA EXPERIENȚELOR

Instrument creativ
de stimulare a reflecției

Ediția 2017

// CUM FOLOSIM INSTRUMENTUL

Harta experiențelor poate fi folosită pentru reflecție individuală, dar mai ales pentru reflecție în grup după implementarea unui proiect de Service Learning sau după participarea la o experiență de învățare mai complexă.

// DE CE FOLOSIM ACEST INSTRUMENT

Harta experiențelor este un instrument creativ care:

- stimulează reflecția și comunicarea în grupuri mari, dar și subgrupuri mici (4 - maxim 8 persoane);
- stimulează creativitatea și asocierile;
- ajută la dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor;
- ajută elevii să înțeleagă în ansamblu experiența trăită cât și traseul procesului lor de învățare;
- încurajează participarea și schimbul de percepții asupra aceleiași experiențe;

// TIMPUL DE REALIZARE

Între 40-80 de minute

// MĂRIMEA RECOMANDATĂ A GRUPULUI

Ideal 12, maxim 30 de persoane

// CATEGORIA DE VÂRSTĂ RECOMANDATĂ

Peste 11 ani

// MATERIALE ADIACENTE NECESARE

Coli de flipchart, markere

// DESCRIEREA METODEI

După finalizarea proiectului de Service Learning, în cadrul întâlnirii de evaluare propune elevilor un moment de analiză a celor mai intense momente prin care au trecut de-a lungul planificării și implementării proiectului folosind o hartă a experiențelor.

Împarte elevii în trei, maxim patru grupe. Fiecare grup va primi o foaie de flipchart, markere și postituri. Pe perete, într-un loc vizibil așează Harta Experiențelor Noastre și prezintă-o elevilor pe scurt oferind exemple cu denumirile zonelor de pe hartă și cum pot fi ele interpretate.

Invită elevii, în grupe, să analizeze experiența trăită în timpul proiectului și, folosind colile de flipchart și markerele primite la început să deseneze propria hartă a experiențelor așa cum grupul l-a văzut, auzit, simțit, trăit, interpretat și concluzionat, dar folosind simboluri care se regăsesc pe Harta Experiențelor Noastre.

La final, invită fiecare grupă să-și prezinte harta argumentând de ce au ales respectivele simboluri, ce înseamnă pentru ei și ce asocieri fac între imaginea, denumirea zonei și modul cum au perceput ei acel moment din experiența trăită.

IMPORTANT! Deși pe hartă sunt 18 simboluri ei pot să aleagă doar cele care au fost relevante pentru experiența lor - nu trebuie să le folosească pe toate.

CASCADA
SOLUȚIILOR

PODUL
PLANIFICĂRII

AVALANȘA
PROBLEMELOR

MLAȘTINA
BLOCĂJULUI

Timpul de lucru pe grupe poate fi între 20-40 de minute în funcție de mărimea grupului și de gradul de complexitate a experienței pe care o procesează.

Timpul de împărtășire pe grupe poate să fie de 5-10 minute/grup în funcție de complexitatea activității și nivelul de profunzime în reflecție al grupului.

// SĂ NE ADUCEM AMINTE

Ciclul învățării prin experiență ne indică momentele potrivite pentru a adresa o serie de întrebări care sprijină procesul de reflecție al elevilor după fiecare proiect de Service Learning:

După ce facilităm experiența, primele întrebări sunt cele de analiză (ex. ce am simțit, cum m-am simțit, cum am gândit, ce mi-a plăcut, nu mi-a plăcut, ce aveam de făcut, ce am făcut eu/ ceilalți, am reușit, da/ nu, ce ne-a ajutat, împiedicat?

Toate întrebările au drept scop să îi scoată pe elevi emoțional din experiență și să îi ajute să listeze toate informațiile utile pentru a putea interpreta experiența.

Următoarele întrebări sunt necesare pentru a putea interpreta experiența. Interpretăm ceea ce am observat, răspunzând la întrebarea: Și ce înseamnă? Această întrebare ne permite să identificăm motivele, principiile, credințele, cauze ale comportamentelor, acțiunilor etc.

Pe baza răspunsurilor la întrebările de observație și a interpretărilor nu putem obține concluzii tari, avem nevoie de mai multe experiențe, cazuri, pentru ca generalizarea să nu fie pripită, de aceea seadresează întrebări de generalizare: ați

mai trăit, simțit, gândit așa? Aceste întrebări ne permit să facem comparație între diferite experiențe și, pe baza lor, să descoperim tipare, iar de aici putem trage concluzii.

Ultimul set de întrebări ne ajută să transferăm concluziile, lecția învățată recent, în alte contexte de viață sau în alte zone de cunoaștere: unde aș putea folosi ce am concluzionat, ce aș putea face altfel, îmi pot lua un angajament, etc.

SIMBOLURI ȘI ÎNTREBĂRI POSIBILE

Pentru a vă asigura că elevii trec prin toate etapele reflecției: Analiză, Interpretare și Transfer când fiecare grup prezintă harta puteți să adresați câteva întrebări ajutătoare:

Zone de pe hartă	Întrebări ajutătoare	Zone de pe hartă	Întrebări ajutătoare
Izvorul curiozității	Ce v-a stârnit curiozitatea cel mai mult? Ce v-a intrigat? Ce v-a pus pe gânduri?	Deșertul confuziei	Ce a fost cel mai confuzant? De ce a apărut confuzia? Ați depăși momentul confuziei? Cum?
Podul planificării	Cum v-ați planificat? Ce ați făcut exact? Ce provocări ați întâmpinat? Ce reușite ați avut?	Copacii bucuriei/satisfacției	Care au fost momentele de maximă satisfacție, bucurie? Cum și de ce au apărut ele? Ce ați făcut ca și grup sau individual în acel moment?
Vântul temerilor	Care au fost principalele voastre temeri? Ce anume au făcut aceste temeri să apară? Ce ați făcut să depășiți aceste temeri?	Râul tensiunilor	Care au fost momentele cele mai tensionate? Ce a creat această tensiune? Cum ați reacționat la ea? Ați depășit momentul? Dacă da, cum?
Furtuna emoțiilor	Care au fost principalele emoții/sentimente care v-au încercat? Vă rog să le descrieți. Ce a cauzat apariția acestor sentimente? Ce reacții ați avut?	Lacul clarității	Ce a adus claritate în experiența voastră? Cine și ce a ajutat la aducerea acestei clarități? Ce stare ați avut în acel moment al clarității? Cum v-ați simțit?
Norii încordării	Este ceva anume care v-a generat încordare? Ce anume? De ce credeți că ați fost încordați?	Cascada soluțiilor	Care au fost soluțiile pe care le-ați identificat? Cum ați ajuns la ele? Cum v-a făcut să vă simțiți găsirea acestor soluții?
Mlaștina blocajului	Ce anume v-a blocat cel mai tare în timpul activității? Ați reușit să depășiți blocajul? Cum? Care au fost ingredientele?	Avalanșa problemelor	Care au fost cele mai mari provocări sau probleme pe care le-ați întâmpinat? Cum v-ați simțit pe parcurs? Ce ați învățat din ele?
Soarele inspirației	Ce v-a adus inspirație? Cum ați folosit această inspirație?	Ploaia asemănărilor	Ce asemănări ați găsit între experiență trăită și alte situații din viața voastră?
Copacii încrederii	Ce anume a creat încredere/neîncredere? Cum s-a construit încrederea/neîncredere? În ce fel vă ajută încrederea?	Muntele descoperirilor	Ce ați descoperit în timpul experienței - despre voi, ceilalți, grup, activitate etc? Ce v-ați reconfirmat în timpul experienței - despre voi, ceilalți, grup, activitate etc?
Vântul transformărilor schimbărilor	Cum te schimbă pe tine această experiență de învățare? Ce din tine este altfel de acum înainte?	Peștera viitorului	Ce veți face diferit după această experiență? Aveți un plan pentru viitor?

De mai bine de 16 ani ne implicăm în promovarea învățării prin experiență. Credem în experiențe care te transformă și în educatori care te pot ajuta să profiți de orice moment pentru a învăța ceva nou. Însă momentul magic, momentul AHA nu apare în timpul acțiunii.

Atunci când implementăm un proiect de Service Learning suntem extrem de prinși de ceea ce se întâmplă în jurul nostru: planul din clasă nu corespunde cu realitatea din comunitate, mici conflicte între elevi, cineva a uitat să vorbească cu partenerul din proiect, comunicatul de presă nu a fost preluat de ziarul local etc și uităm să ne uităm spre noi și ceea ce ni se întâmplă.

Reflecția este însă acel moment de răgaz care ne permite, la finalul oricărui proiect, să ne întoarcem asupra evenimentelor și stărilor prin care am trecut și să le analizăm la rece pentru a extrage lecții utile în diferite alte dimensiuni ale vieții noastre. Cu alte cuvinte reflecția este cea care ne conduce la momentele magice.

Scopul acestui instrument este de a stimula reflecția, ajutând elevii ca, după fiecare proiect de Service Learning, să parcurgă într-un mod creativ etapele debriefingului (procesării).

Pe site-ul **www.arhitectiieducatiei.ro** găsiți și alte resurse folositoare în acest proces.

Material realizat de **Noi** **Orizonturi**
pentru tineri și comunitate

Împreună cu

pentru un viitor mai bun

De mai bine de 16 ani ne implicăm în promovarea învățării prin experiență. Credem în experiențe care te transformă și în educatori care te pot ajuta să profiți de orice moment pentru a învăța ceva nou. Însă momentul magic, momentul AHA nu apare în timpul acțiunii.

Atunci când implementăm un proiect de Service Learning suntem extrem de prinși de ceea ce se întâmplă în jurul nostru: planul din clasă nu corespunde cu realitatea din comunitate, mici conflicte între elevi, cineva a uitat să vorbească cu partenerul din proiect, comunicatul de presă nu a fost preluat de ziarul local etc și uităm să ne uităm spre noi și ceea ce ni se întâmplă.

Reflecția este însă acel moment de răgaz care ne permite, la finalul oricărui proiect, să ne întoarcem asupra evenimentelor și stărilor prin care am trecut și să le analizăm la rece pentru a extrage lecții utile în diferite alte dimensiuni ale vieții noastre. Cu alte cuvinte reflecția este cea care ne conduce la momentele magice.

Scopul acestui instrument este de a stimula reflecția, ajutând elevii ca, după fiecare proiect de Service Learning, să parcurgă într-un mod creativ etapele debriefingului (procesării).

Pe site-ul **www.arhitectiieducatiei.ro** găsiți și alte resurse folositoare în acest proces.

Material realizat de **Noi** **Arizonturi**
pentru tineri și comunitate

Împreună cu

pentru un viitor mai bun

// DESCRIEREA METODEI

După finalizarea proiectului de Service Learning, în cadrul întâlnirii de evaluare propune elevilor un moment de analiză a celor mai intense momente prin care au trecut de-a lungul planificării și implementării proiectului folosind o hartă a experiențelor.

Împarte elevii în trei, maxim patru grupe. Fiecare grup va primi o foaie de flipchart, markere și postituri. Pe perete, într-un loc vizibil așează Harta Experiențelor Noastre și prezintă-o elevilor pe scurt oferind exemple cu denumirile zonelor de pe hartă și cum pot fi ele interpretate.

Invită elevii, în grupe, să analizeze experiența trăită în timpul proiectului și, folosind colile de flipchart și markerele primite la început să deseneze propria hartă a experiențelor așa cum grupul l-a văzut, auzit, simțit, trăit, interpretat și concluzionat, dar folosind simboluri care se regăsesc pe Harta Experiențelor Noastre.

La final, invită fiecare grupă să-și prezinte harta argumentând de ce au ales respectivele simboluri, ce înseamnă pentru ei și ce asocieri fac între imaginea, denumirea zonei și modul cum au perceput ei acel moment din experiența trăită.

IMPORTANT! Deși pe hartă sunt 18 simboluri ei pot să aleagă doar cele care au fost relevante pentru experiența lor - nu trebuie să le folosească pe toate.

CASCADA
SOLUȚIILOR

PODUL
PLANIFICĂRII

AVALANȘA
PROBLEMELOR

MLAȘTINA
BLOCĂJULUI

Timul de lucru pe grupe poate fi între 20-40 de minute în funcție de mărimea grupului și de gradul de complexitate a experienței pe care o procesează.

Timul de împărtășire pe grupe poate să fie de 5-10 minute/grup în funcție de complexitatea activității și nivelul de profunzime în reflecție al grupului.